

En de winnaar is...

Omdat het toch examentijd is, dacht ik: kom, ik leg u eens een quizvraagje voor.

Jantje kijkt televisie. Al zappend stuit hij op een spectaculair amusementsprogramma. Een spannende openingstune schalt door de woonkamer. Dan verschijnt de presentator, die met opzweepende stem de kandidaten aan het publiek voorstelt. Luid gejoel stijgt op uit de zaal. De vier finalisten, die als beste uit de voorronde zijn gekomen, zullen dadelijk hun favoriete melodietje uit de oude doos ten gehore brengen. Vervolgens zal een 'vakkundige jury' haar kritische oordeel vellen en ten slotte bepaalt het thuispubliek wie de winnaar is. Naar welk programma kijkt Jantje?

a) De finale van X Factor

b) Het RTL Lijsttrekkersdebat

In zijn essay *De kunst van het gelijk krijgen* beschrijft de Duitse denker Arthur Schopenhauer de grondslagen van een goed debat. Daarbij onderscheidt hij twee basisbeginselen van het argumenteren: *ad rem* (over de zaak) en *ad hominem* (over de persoon). Wil je een tegenstander weerleggen, dan kun je dat dus

Je kunt veilig concluderen dat we in Nederland zelden echt debatten zien

op twee manieren doen, zegt Schopenhauer: óf je laat zien dat een uitspraak „niet in overeenstemming is met de aard der dingen”, óf je laat zien dat ze niet strookt „met andere beweringen of concessies van de opponent”. Met dit in het achterhoofd kun je veilig concluderen dat we in Nederland zelden echt *debatten* zien. Er worden verwijten gemaakt, plannen opgedreund, loze beloftes gedaan, persoonlijke verdachtmakingen geventileerd – maar er worden bijna nooit *argumenten* gegeven.

Nooit zegt Cohen tegen Rutte: „Dus u wilt de economische crisis bestrijden met dezelfde vrije-marktprincipes die haar veroorzaakt hebben? Vandaar dat het woord 'banken' nergens in uw verkiezingsprogramma staat.” Nooit vraagt Wilders aan Cohen: „U zegt principieel geen onderscheid te maken tussen mensen op grond van hun geloofsovertuiging. Waarom vindt u het dan een goede zaak dat ik vervolgd word om mijn mening?” Nooit zegt Balkenende tegen Wilders: „U wilt dat moslims zich aanpassen, maar sluit op voorhand uit dat hun geloof zich kan ontwikkelen. Integratie zonder emancipatie, hoe doe je dat?”

Dát zijn argumenten.

Maar wat hoor je in de analyses achteraf? Nog meer meningen. 'Ik vind dat Cohen door het ijs is gezakt.' 'Ik vind dat Rutte sterk overkomt.' Ik vind, ik vind, ik vind. Tot slot nog een vraag aan de kijkers thuis: wie vindt u de grote verliezer van dit debat?

a) De journalistiek

b) De politiek

c) De oprecht geïnteresseerde burger

Rob Wijnberg

